

POSTANOWIENIE

Dnia 21 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa R. Ś.
przeciwko K. Ś.
o ustanowienie rozdzielności majątkowej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 sierpnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w L.
z dnia 23 maja 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 23 maja 2019 r. Sąd Okręgowy w L. po rozpoznaniu sprawy z powództwa R. Ś. przeciwko K. Ś. o ustanowienie rozdzielności majątkowej na skutek apelacji Powoda od wyroku Sądu Rejonowego w L. w pkt I oddalił apelację, zaś w pkt II zasądził od Powoda na rzecz Pozwanej kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w L. skargę kasacyjną wywiódł Powód, zaskarżając go w całości oraz zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 52 § 2 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 1359; dalej: k.r.o.) w zw. z art. 5 k.c. Skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w L. w całości i zmianę tego

orzeczenia poprzez ustanowienie rozdzielności majątkowej między stronami, a ponadto o zasądzenie od Pozwanej na jego rzecz zwrotu kosztów procesu, a tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za II instancję oraz w postępowaniu kasacyjnym. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Skarżący wskazał, iż jest ona oczywiście uzasadniona, a także istnieje konieczność wykładni przepisu art. 52 § 2 k.r.o. i jego stosowania w praktyce orzeczniczej sądów powszechnych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, z ostrożności procesowej o oddalenie skargi kasacyjnej oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest w polskim porządku prawnym ukształtowana jako nadzwyczajny środek zaskarżenia. Jej rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Postępowanie kasacyjne nie zostało ukształtowane jako trzecioinstancyjne postępowanie w sprawach indywidualnych, a zatem jako zwyczajne postępowanie odwoławcze od orzeczeń wydanych w sprawach rozpoznawanych przez sądy II instancji.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Ponadto Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Wniosek Skarżącego nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Kwestia dotycząca rozumienia określonych w art. 52 k.r.o. podstaw do zniesienia wspólności majątkowej małżeńskiej była przedmiotem wyjaśnień Sądu Najwyższego. (zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z 4 czerwca 2004 r., sygn. akt III CK 126/03, Monitor Prawniczy 2004, Nr 13, s. 582, z 7 grudnia 2000 r., sygn. akt II CKN 401/00, nie publ.).

Nie ulega wątpliwości, że dokonywana pod kątem spełnienia przesłanek określonych w art. 52 § 1 i 2 k.r.o. ocena nie może być schematyczna, ale ma mieć charakter zindywidualizowany i ma opierać się na analizie konkretnych okoliczności danej sprawy. Skarżący w lakonicznym wniosku nie wskazał żadnych rozbieżności w orzecznictwie sądów dotyczących wykładni art. 52 § 2 k.r.o. które miały stać się podstawą przyjęcia skargi do rozpoznania ani nie wykazał, by przepisy te budziły poważne wątpliwości. W zasadzie ograniczył się do sformułowania potrzeby dokonania ich wykładni, motywowanej tym, że w jego ocenie rozstrzygnięcia sądu I instancji i sądu II instancji odbiegają od wskazówek zawartych w bliżej nieokreślonym przez niego orzecznictwie Sądu Najwyższego. Skarżący nie uwzględnił, że skarga kasacyjna winna być tak zredagowana i skonstruowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub ich uzasadnieniu elementów kreatywnych skargi. Skarżący winien był podać argumenty wykazujące, iż rzeczywiście zachodzi potrzeba wykładni przepisów, a czego nie uczynił.

W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., dotyczącym przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, chodzi o łatwo dostrzegalne, mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy uchybienia przepisom prawa. Według utrwalonej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. tylko wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa albo wydane zostało w wyniku dostrzegalnej w sposób pewny i niewątpliwy bez potrzeby głębszej analizy jurystycznej błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 24 lutego 2012 r., sygn. akt V CSK 225/11, 13 kwietnia 2016 r., sygn. akt V CSK 622/15, niepublikowane). Przytoczone okoliczności powinny jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta

na korzyść strony, która ją wniosła (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 20 października 2005 r., sygn. akt II CZ 89/2005, 24 lutego 2006 r., sygn. akt IV CSK 8/06, niepublikowane). Wykazanie powyższych okoliczności spoczywa na skarżącym, który powinien uczynić to w wyodrębnionym uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skonfrontowanie zaskarżonego orzeczenia z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala również na stwierdzenie, by spełniona została przesłanka oczywistej zasadności skargi. Skarżący nie uwzględnił okoliczności, że w postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, a podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Istota zarzutów, z którymi Skarżący wiąże jej oczywistą zasadność polega na zakwestionowaniu poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych i oceny dowodów, z których nie wynika, by zaistniały podstawy do ustanowienia rozdzielności majątkowej między stronami z dniem 8 lutego 2016 r., ewentualnie z dniem 7 lipca 2016 r. Z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika ponadto, że Skarżący oczekuje od Sądu Najwyższego oceny podstawy skargi w ramach postępowania na etapie rozpoznania wniosku o przyjęcie skargi, co jest niedopuszczalne.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 398²¹ k.p.c.

jw